

Den daværende regering foretog sig absolut ingenting i den anledning, men i 1989 samledes litteraturens folk til et stort anlagt litteraturtræf i Holbæk. På det tidspunkt havde Dansk Forfatterforening lanceret tanken om en litteraturlov, og efter mødet lod den daværende kulturminister, hr. Ole Vig Jensen, oplæggene fra konferencen udgive. Heri finder vi professor Hans Hertels 15-punkts-program for en bogpolitik, og den daværende kulturminister skrev i en foromtale til konferencen følgende i Politiken:

»Jeg vil ikke på forhånd afvise muligheden for en decideret litteraturlov i stil med de eksisterende love inden for teater og film. I hvert fald skal vi have en eller anden støtteordning, og det vil jeg sige noget mere om på konferencen.«

Men der skete fortsat ikke noget.

I 1993 skulle et nyt udvalg, denne gang kulturministerens kulturpolitiske arbejdsgruppe, udarbejde forslag til fremme af den gode bog eller, som det hedder i kommissoriet, den kvalificerede skønlitterære bog. Allerede i marts 1994 forelå betænkningen om en politik for litteraturen, hvis klejne størrelse fik mig til at sammenligne den med de velkendte pixibøger. Det navn kom til at hænge ved, men arbejdsgruppen havde ikke ambitioner i pixibogstørrelse. Faktisk var ambitionerne så gevaldige, at det ville være vanskeligt at se reelle politiske muligheder for at gennemføre forslaget, hvis der skulle afsættes næsten 36 mio. kr. ekstra på finansloven, som arbejdsgruppen forestillede sig.

Vi var så en lille gruppe litteraturinteresserede – og det var ikke blot erklærede socialdemokrater – der prøvede at stykke et nyt forslag sammen. Dette forslag blev udsendt for et år siden, og herefter har kulturministeren sparket bolden videre.

For at ride et par af forslagets hovedtræk op støtter Socialdemokratiet ideen om at lægge de fleste litteraturpolitiske initiativer på finansloven ind under det nye litteraturråd, der jo kan opfattes som en parallel til de musikråd, teaterråd osv., som længe har været andre centrale institutioner i dansk kulturpolitik. Omdrejningspunktet for en ny litteraturpolitik må være, at de nye kvalitetsudgivelser bør have et skulderklap, og at vi skal give forfatterne flere muligheder for at udfolde sig. Som noget nyt i forhold til den oprindelige idé skal Litteraturrådet også drøfte og komme med forslag til en ændring af biblioteksafgiften, der som bekendt er mange forfatters største indtægtskilde, og

det kan blive en spændende drøftelse, da loven jo snart skal revideres.

Vi er tilfredse med, at der nu sættes noget i gang, om end det kun er for i alt 16 mio. kr. Vi er også tilfredse med, at der sker nogle afgrænsninger af Litteraturrådets virke i forhold til den eksisterende litteraturstøtteordning, som administreres af Statens Kunstfonds litterære 3-mands-udvalg. Dette udvalg giver støtte til forfatterne på basis af, hvad de har produceret, mens Litteraturrådet skal have en fremadrettet horisont.

Fremtidens litteraturstøtte bliver baseret på tre ligeværdige hovedelementer: det litterære udvalg under Kunstfonden, Litteraturrådet og biblioteksafgiften. Hertil kommer den næsten uoverskuelige underskov af litterære priser og legater, som uddeles af organisationer, fonde eller de litterære selskaber. En politik for litteraturen vil under alle omstændigheder ikke blive formuleret fra kun ét sted, men fra flere kraftcentre.

Der er så mange gode intentioner i forslaget til lov om litteratur, at de faktisk burde behandles med samme seriøsitet som pengeinstitutternes rentesænkninger – både for bogmarkedets, forfatternes og forbrugernes skyld.

Ester Larsen (V):

Med L 240 præsenteres Folketinget endnu en gang for et centralistisk lovforslag, og denne gang er det litteraturen, der må holde for.

Et af problemerne med dette lovforslag er de præmisser, forslaget er bygget op på. Det fremgår af bemærkningerne, at ministeren finder, at det kommercielle marked ødelægger bogmarkedet. Men er det nu en rigtig iagttagelse? Forsøger man ikke at tegne et billede af en krise, som ikke eksisterer? Rent faktisk har danske bogudgivelser været underlagt markedsvilkårene de seneste ca. 100 år, og ser man Den Danske Forlæggerforenings høringssvar til lovforslaget, kan man læse:

»Situationen i dag er, at det danske bogmarked er veludbygget og i fremgang. Der er et stort og varieret bogudbud, som i rigt mål tilgodeser kvalitetslitteraturen. Vi har et stort og mangfoldigt forlags- og boghandlernet, der klart overgår de tilsvarende i vores nabolande. Børnetallet stiger, litteraturinteressen vokser med stadig større mediedækning, og et utal af seriøse arrangementer finder sted. Ser man på de støtteordninger, hvis administration man i lovforslaget ønsker at samle under litteratur-